

Initiatiefrijke stad vraagt initiatiefrijk bestuur

GroenLinks Zwolle

Michiel van Harten

Eildert Noorda

Remko de Paus

Arne Pronk

Patrick Rijke

Over een maand vindt in Parijs een nieuwe wereldklimaattop plaats. In de aanloop naar deze COP21 organiseert GroenLinks een fotowedstrijd. Dat levert ook uit Zwolle veel kleurrijke, veel groene en veel prachtige plaatjes op. Logisch, uit zo'n groene stad! Veel mensen hebben dit fijne stukje aarde in hun hart gesloten.

De betrokkenheid van onze inwoners bij het reilen en zeilen van de stad is groot. We hebben het veel over initiatiefrijk Zwolle. Opvallend vaak gaat het om sociaal-duurzame en cultureel-duurzame initiatieven, die de stad een stukje leefbaarder, toekomstbestendiger en kleurrijker maken.

Je zou dan ook denken dat ook de begroting voor die stad doordrenkt is van groene en duurzame ambities. Maar nee hoor, ondanks een breed gedragen motie van de raad is duurzaamheid geen hoofdthema en 'groen' geen rode draad in de begroting die we vandaag bespreken.

GroenLinks vindt de hele begroting maar flets en kleurloos. In de uitingen die het college doet in de media probeert het er nog wel wat van te maken. De burgemeester geeft er een oranje tintje aan door een link te leggen met het bezoek van het koninklijk paar. Ook worden de eerste resultaten op gebied van zorg en ondersteuning 'bemoedigend' genoemd. Dat is niet bepaald het beeld wat wij krijgen als we inwoners spreken over de gevolgen van de bezuinigingen op hun zorg.

Maar wethouder Brink maakt het het bontst. Hij ervaart 'de financiële ontspanning die je overal in het land voelt', laat hij in de Peperbus optekenen. Alsof we niet nog 11 miljoen euro moeten bezuinigen de komende jaren!

Gelukkig is hij wel mede-ondertekenaar van de noodkreet die 234 wethouders van financiën afgelopen slaakten: "de rek is eruit", "de grenzen zijn bereikt".

GroenLinks vindt dat de begroting voor onze stad wel wat meer kleur mag krijgen. Het zal niet verbazen dat het dan vooral gaat om de kleuren rood en groen.

ROOD

Ik begin met een paar flinke streken rood! GroenLinks staat immers ook voor een sociaal en eerlijk Zwolle.

Armoedebeleid verruimen

Om te beginnen willen we de inkomensgrens voor armoederegelingen weer terugbrengen naar de 115% van het sociaal minimum die het in deze stad jarenlang is geweest totdat er in 2012 een lelijke rechtse wind opstak in dit land.

Van bijstand naar basisinkomen

Verder pleiten we voor een sociale(re) bijstand: minder regels, minder repressie, meer vertrouwen, meer kansen om bij te verdienen. "In de bijstand zitten is al geen pretje, maar om dan ook nog eens steeds onder druk gezet te worden en verdacht gemaakt is helemaal frustrerend. De vraag is ook of je daarmee mensen wel sneller aan het werk krijgt." Aldus GroenLinks Kamerlid Linda Voortman die begin deze maand samen met D66, de PvdA en de SP experimenteerruimte voor alle gemeenten heeft vastgelegd in een motie.

We zijn blij dat we hier mede-initiatiefnemers vonden in de PvdA en D66. GroenLinks zou bovendien ook graag de beweging inzetten van bijstand naar basisinkomen. Wij zien dit experiment dan ook als

een kans om aan de slag te gaan op een terrein waar de gemeente het straks al direct voor het zeggen krijgt.

De cliënt centraal

De kleuren in de begroting lijken vrijwel geheel vervaagd als we komen bij de hoofdstukken over inwonersondersteuning, opvang en bescherming – dan hebben we het over het brede sociaal domein, waar we als gemeente dit jaar zo veel taken en verantwoordelijkheden voor hebben gekregen. De begroting is al net zo nietszeggend als het visiestuk dat de raad in november 2012 kreeg. Ik daag de leden van de raad uit te raden welke tekst over de veranderingen die het college wil doorvoeren uit de begroting komt en welke van drie jaar geleden is.

Met de komst van de nieuwe taken hebben we ook een transformatie voor ogen. We moeten stappen zetten die leiden tot een maatschappelijke ondersteuning, die uitgaat van het perspectief van onze inwoners en ruimte geeft aan de professionals. Transformatie betekent een verandering in houding en gedrag van onze inwoners, onze partners en niet in de laatste plaats van onszelf. Dit vraagt nadrukkelijk om een integrale aansturing, zowel inhoudelijk als financieel. ... Het realiseren van deze transformatie kunnen we alleen vormgeven in samenwerking met de partners in de stad.

Voor de gemeente betekent dit dat we minder moeten denken vòòr mensen en meer ruimte en zo nodig faciliteiten moeten bieden aan inwoners en organisaties bij het oplossen van hun eigen problemen. Om dit mogelijk te maken, gaan we een aantal zaken anders doen dan voorheen. We zien de kwaliteit van initiatieven van inwoners en van bestaande organisaties. Maar we denken dat we, door zaken anders te organiseren, meer samenhang voor inwoners met ondersteuningsvragen kunnen realiseren. Daarmee komt een transformatie tot stand.

Ach bespaart u zich de moeite. Het is allebei beleidsblabla.

GroenLinks wil dat de inwoners met een vraag om zorg of ondersteuning centraal komen te staan. Ik heb hier al eerder gezegd, het moet gaan om de mensen, niet om het geld.

We lezen ergens dat het streefdoel is dat het aantal inwoners dat gebruik maakt van een maatwerkvoorziening *daalt*.

Zo'n formulering verraadt dat het beleid geheel wordt bepaald door de beschikbare middelen. Waar zijn de indicatoren voor persoonlijke plannen van mensen, voor de afstemming van de professionele zorg op de inspanningen van mantelzorgers (in plaats van andersom), voor het benutten van het right to challenge, de aandacht voor misbruik van kwetsbare cliënten, de inzet van specialisten als coaches en adviseurs, de onafhankelijke cliëntondersteuning, een adequate informatievoorziening over wat mensen allemaal te wachten staat en welke instrumenten zij hebben om op te komen voor hun belangen?

Wij hebben van meet af aan geen vertrouwen gehad in de enorme bezuinigingsbedragen die zijn ingeboekt op het sociaal beleid, let wel: bovenop de bezuinigingen waarmee we de budgetten van het rijk hebben gekregen. Daarom doen we nogmaals een voorstel om deze bezuiniging te verminderen, deze keer samen met Swollwacht en SP. Dit belangrijke onderdeel van de structurele kant van de 'tegenbegroting' geeft ons beslist een meer gerust gevoel dat we de nodige zorg en ondersteuning kunnen blijven bieden aan de mensen die dat nodig hebben.

GroenLinks is overtuigd van het nut van het Taalpunt en al die vrijwilligers die als taalcoaches mensen die om welke reden dan ook een taalachterstand hebben, op weg helpen in onze taal en onze samenleving. Vandaar onze steun aan de motie van Orhan Cetin.

Als dieprood slot vragen we nogmaals aandacht voor een groep inwoners voor wie we hier al vaker een lans hebben gebroken: jongeren die geen vast thuis hebben. Het college heeft moeite met de ambitie die de raad heeft uitgesproken. Het is ook een enorme uitdaging. Maar we mogen het er niet bij laten zitten. We moeten vooral voorkomen dat jongeren zo lang rondhoppen van het ene adres naar het andere tot ze uiteindelijk bij de Herberg aankloppen. Onze motie richt zich op een extra coördinatie-inspanning om dat te voorkomen.

KLEUREN MENGEN

Na flink wat rood te hebben bijgemengd, willen we - voor we aan een grote scheut groen beginnen - aandacht vragen voor alle kleuren die de inwoners van onze stad kunnen en willen toevoegen.

Wij hadden bij de presentatie van het collegeprogramma hoge verwachtingen van Initiatiefrijk Zwolle. Daar stonden mooie woorden over "een stap verder" gaan en "initiatief nog meer stimuleren en ruimte geven". "Daarvoor is een overheid nodig die zo dicht mogelijk bij de mensen staat, met vertrouwen in inwoners en ondernemers. Een overheid die ... zelf ook een ondernemende houding aanneemt. Die kansen ziet en obstakels wegneemt om mooie dingen gedaan te krijgen..."

Als we de begroting zo lezen, is er van deze ambitie niet veel meer over dan een trainingsprogramma voor ambtenaren. Hartstikke goed, begrijp ons niet verkeerd. Maar GroenLinks vindt dat een initiatiefrijke stad ook een initiatiefrijke overheid verdient.

We willen dat Zwollenaren maximaal betrokken zijn bij de inrichting van hun directe leefomgeving.

Laten we daarom van Zwolle een democratische proeftuin maken! Laten we het idee benutten van vrijwilligers met ervaring die als coaches kunnen optreden van minder ervaren initiatiefstarters.

Laten we wijkbewoners buurtrechten geven zodat alle bewoners erbij betrokken worden als anderen in de buurt initiatieven ontplooien. Laten we buurtreferenda mogelijk maken, zodat er over lokale onderwerpen aan de democratische noodrem kan worden getrokken. En laten we vooral mensen zelf vragen wat zij nodig hebben om zeggenschap te ervaren over hun eigen leven en de instanties die daar een rol in spelen. Dat zijn een paar heel zinvolle onderwerpen voor een paar goede stadsgesprekken! En al zeggen we het zelf, een paar heel goede mogelijkheden om van de wijkdialogen écht wijkgesprekken te maken.

Kleurrijk vinden we ook het Stadsfestival. Een mooie opsteker voor de stad. We moeten nou niet weer de fout maken om een veelbelovend, ontluikend festival te knakken voor het volop tot bloei kan komen.

GROEN

Tot slot nog een hele emmer groen erbij. Want we willen uiteindelijk toch een klimaatneutrale stad worden, zo hebben we vastgelegd in de agenda duurzaamheid? Dat vraagt om verduurzaming op alle fronten.

We gaan dus niet langer het autoverkeer faciliteren door nog een stuk asfalt aan te leggen tussen Ceintuurbaan en A28. En we geven ook geen geld uit aan een loopbrug voor studenten die niets anders doen dan naar school lopen en daarbij wat oponthoud voor automobilisten veroorzaken.

Een deel van het geld dat we zo uitsparen kunnen we mooi gebruiken om groene initiatieven in buurten en wijken te ondersteunen.

Er zijn verschillende wijken waar op dit moment gewoon te weinig openbaar groen is. Daar krijgen we in de toekomst met z'n allen last van. Wateroverlast bijvoorbeeld. Dus moet de kost voor de baat uit. Uit het fonds kunnen we dan putten voor grootschalige acties om mensen ertoe te bewegen tuintegels eruit te halen en er groen voor in de plaats te planten (operatie steenbreek is zo'n campagne). Of voor trainingen in duurzaam groenonderhoud voor mensen die het groen in de buurt willen onderhouden. We kunnen er natuurversterkingsprojecten mee uitvoeren, bijvoorbeeld om de biodiversiteit te bevorderen (bijen, vlinders, vleermuizen, stadsvogels...). Bovendien is het verstandig om te investeren in educatieve projecten voor kinderen en jongeren: als de volgende generatie leert hoe belangrijk de natuur en een groene leefomgeving voor de mens zijn, zullen we daar als stad tot in lengte van jaren profijt van hebben.

Dit is voor ons een belangrijk voordeel van de incidentele kant van onze 'tegenbegroting'.

Een andere bijdrage die we willen leveren aan het klimaatbestendig maken van onze stad en de wereld staat in onze motie Zwols Waterstof. Dit zou echt een geweldige innovatie kunnen versnellen als we in Zwolle als economische topstad de 4 O's (onderzoek-onderwijs-ondernemers-overheid) samen weten te brengen.

Afronding

Zwolle tooit zich momenteel in herfstkleuren. Een prachtig geschenk van moeder natuur, elke jaar weer. Het levert fijne foto's op voor onze actie rond de klimaattop in Parijs. Daar staat veel op het spel voor het voortbestaan van onze planeet. Maar laten we niet vergeten: de grootste veranderingen komen altijd van onderop. Bij burgers en hun meest directe vertegenwoordigers, wij dus, de Zwolse gemeenteraad. Als wij ambitie en lef tonen kunnen we een belangrijke voortrekkersrol spelen in het volhoudbaar maken van Zwolle, Nederland en planeet Aarde.